

Ivan Filakovac

Župa Retkovci
1898. – 1902.

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD U VINKOVcima

Čast nam je pozvati Vas na
predstavljanje knjige

Ivan Filakovac

Župa Retkovci

1898. – 1902.

Etnološka monografija

Ivan Filakovac (Prkovci, 1858. – 1922.), istaknuti hrvatski pučki učitelj, pedagog i etnograf, službovao je u više seoskih mjesta širega prostora slavonske Posavine, na brodskom, županjskom i vinkovačkom području. Objavio je od 1892. do 1911. sedam članaka u onodobnim pedagoškim časopisima. Moralističko-poučnu knjigu *Naši svakdašnji griesi* o ljudskim porocima objavio je 1891. godine. Zalagao se za poboljšanje obrazovanosti puka osnivajući čitaonice i promovirajući suvremene metode u gospodarstvu, napose voćarstvu. Njegov najveći doprinos znanosti opsežan je etnografski rukopis o selu Retkovci, koji se čuva u arhivi Odsjeka za etnologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Izrađen je između 1898. i 1902. precizno prema etnološkom upitniku Antuna Radića *Osnova za sabiranje i proučavanje građe o narodnom životu* iz 1897. godine. U njemu je na vrstan način opisao razne teme iz područja tadašnjega seoskoga tradicijskoga društvenoga i kulturnoga života. Tek je manji dio građe objavljen u tri navrata (1905., 1906. i 1916.) u *Zborniku za narodni život i običaje*. U knjizi *Župa Retkovci* konačno se kritički nakon 120 godina objavljuje cjelokupan rukopis. Uz etnografsku, rukopis ima i iznimnu dijalektalnu vrijednost jer je Filakovac opisao tradicijsko društvo i kulturu na izvornom arhaičnom starostokavskom ekavskom govoru lokalne seoske sredine.

VINKOVCI, 19. travnja 2023. u 18 sati

Centar za znanstveni rad HAZU u Vinkovcima, Jurja Dalmatinca 22

Knjigu će predstaviti:

Akademik Dragutin Feletar, glavni urednik,
voditelj Odsjeka za etnologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu

Dr. sc. Anica Bilić, urednica i priređivačica,
upraviteljica Centra za znanstveni rad HAZU u Vinkovcima

Dr. sc. Klementina Batina, stručna suradnica, stručna savjetnica
u Odsjeku za etnologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu

Mr. sc. Janja Juzbašić, stručna suradnica,
muzejska savjetnica u Zavičajnom muzeju Stjepan Gruber u Županji

U programu sudjeluju:

Vesna Šinjori, Retkovci
KUD Ivan Goran Kovačić, Ivankovo

RETKOVCI, 20. travnja 2023. u 14 sati

Osnovna škola Ane Katarine Zrinski u Retkovcima, Matije Gupca 22

Pozdravni govor

Zdenke Škrlec, prof., ravnateljice Osnovne škole Ane Katarine Zrinski u Retkovcima

Knjigu će predstaviti:

Dr. sc. Anica Bilić, urednica i priređivačica,
upraviteljica Centra za znanstveni rad HAZU u Vinkovcima

Dr. sc. Klementina Batina, stručna suradnica, stručna savjetnica
u Odsjeku za etnologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu

Mr. sc. Janja Juzbašić, stručna suradnica,
muzejska savjetnica u Zavičajnom muzeju Stjepan Gruber u Županji

U programu sudjeluju:

Vesna Šinjori, Retkovci
KUD Ivan Goran Kovačić, Ivankovo

I. 1.

g. Trato je ^u župe petkovačke. Ona je u Slavoniji u župi
uokrajnoj, Kolarni uokrajnoj, a općini Petkove, od po ure
i ^{sunac-} pouda pouda Džepa ova župa do župe inokovačke
od ^{sunac-} pouda pouda do župe se anke, a od po due do žu
pe barogredike i gundinacke, bomska svet ove župe
mesto selo, a ove semle pouda selo selo. Tako
isto namovoje i konovinske druge župe. Pouda ova selo
ovu općina Petkove, svako na se: selo Petkove, selo Kolarni.
a). U župe su voj dva sela: Petkove - Petkove. Uo Pet.
kova je Petkove pouda po dou, malo lito kati 1100 faki. U
kava župa bomska na 2.300 duva, od koji spada na
Petkove 1500, a na Petkove 750 duva.

I. 2.

a) Citav je kraj kraj sama ravnica. Od po ure Petkove
si blize pouda, di je domas edovacko goble, podija
se semla ništa naslang i nove se to mesto kati
pouda. Tako se isto i u po pale Petkove ured
arkom ništa uediga semla, i mesto se to nove
Gradina, di je uedid bilo svetke goble. Tako
se vas mesto nove Gradina, nišom novo dokoviti.
bi se da je žude ~~ata~~ bio naslang kati grad.
u shadva pe atara angru nekoga nikaki majdan.
b). U citavom je kraj selo vada Petkove kati kati
na Petkove si dostava se i atara petkovačkog, mada
je manja vada kato douda kati pouda atara po
kovački od atara barogredskog i gundinackog.
Vlada, pouda ni vada vada vada; nog di se
vada preko jereni, vude i vudca vudca i kati.
as sela, ka mesto imaji ime vudca, a tako su
u pouda vudca: Indancko, Poudarcko, Indancko,
Indancko i pouda vudca. U se vada kati vudca
malko pouda, vude se kati. Sve strane su vada
vada se kati, a med vudca je kati. U citavom
kraj vada nikake ili vudca.

Jovan Vukobrat
Jovan Vukobrat